

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Trešdiena, 1995. gada 20. septembris

Nr. 69 (6624)

Preiļu pilsētas domē

Ziedi jaunajam deputātam

Preiļu pilsētas dome sveica jauno deputātu no sociāldemokrātu partijas. Iesniegumu par deputāta pilnvaru nolikšanu bija uzrakstījis Jānis Briģis. Tagad deputāta pienākumus pildīs Ēvalds Reiniks, kas līdz šim bija deputātu kandidātu sarakstā.

Preiļu «Siltums» aizdevis mazutu Livānu individuālajam uzņēmumam «Siltums — Gāze — Ļebedevs». Kāpēc? Lietu izskatīs saimnieciskā tiesa

Informācija, ka kāda no Livānu firmām ir parādā mazutu Preiļu pašvaldības uzņēmumam «Siltums», domes sēdē parādījās pirms kāda mēneša, kad izpilddirektors Andrejs Jaunkalns klusi aicināja deputātus apstiprināt līgumu ar Livānu individuālo uzņēmumu «Siltums — Gāze — Ļebedevs» par mazuta piegādi no tā. Tobrīd pilsētas deputāti neapjauta, cik daudz šī mazuta jāsaņem, par kādu naudu tas pirkt, kāpēc aizdots un kādas ir garantijas, ka kaimiņpilsētas firma kurināmo laikus atgādās un šosezon tiks piepildītas krātuves Preiļos.

Šobrīd situācija ir kritiska. Individuālais uzņēmums «Siltums — Gāze — Ļebedevs» ar savu šefu Aleksandru Ļebedevu priekšgalā mazutu preiļiešiem neatdod.

Kārtējā pilsētas domes sēdē, kas notika ceturtdien, izrādījās, ka pilsētas deputāti par šo darījumu starp firmu «Siltums — Gāze — Ļebedevs» un Preiļu pašvaldības uzņēmuma «Siltums» direktoru Aivaru Pizeli nebija informēti. A.Pizelis sēdē paskaidroja, ka šādu lēmumu viņš pieņēmis vienpersoniski. Pienākusi liela krava mazuta, bijušas problēmas ar tā uzglabāšanu nākamajai (t.i. šai — *autores piebilde*) apkures sezonai. Vienojies ar firmu «Siltums — Gāze — Ļebedevs» un «uzglabāšanas» problēmu atrisinājis. Re, kāds malacis! Bet, lai iegādātos šo kurināmo, martā tika paņemts kredīts no «Kreditbankas» Preiļu filiāles. Apmuļkotie

Preiļu deputāti un pilsētnieki visu vasaru maksāja noteikto maksu par apkuri, no kuras «Siltums» maksāja procentus «Kreditbankai», bet Preiļu pilsētas dome šo kreditu ir garantējusi ar savu īpašumu — viesnīcu.

Diemžēl Ļebedeva kunga uzņēmums mazutu vairs neatdod. Tāpēc patlaban «Siltums» iesūdzējis i.u. «Siltums — Gāze — Ļebedevs» saimnieciskajā tiesā, lai piedzītu parādu. Un summa ir ne maza — kopā ar bankas procentiem parāds ir 77 tūkstoši latu.

Šķiet, ka kredīts, kas paņemts ar pilsētas domes garantijām, Pizeļa kungs, nav kabatas nauda, ko varam aizdot savam pažiņam. Ja šis aizdevums bija izdevīgs, tad darījumu vajadzēja slēgt, saskaņojot ar domes deputātiem. Aizdomām par netīru darījumu nebūtu nekāda pamata, ja savstarpējs līgums būtu noslēgts, piemēram, ar Livānu pilsētas domi, kas ar savu īpašumu garantētu mazuta vai naudas atdošanu. Nav skaidrs arī tas, kā tad īsti «Siltuma» direktors varēja paņemt kreditu, nopirkt kurināmo, aizdot to firmai, bet Preiļu domes izpilddirektors Andrejs Jaunkalns, kurš vada pilsētas saimniecisko darbību, kā viņš pats apgalvoja, neko nezināja.

Nesen uzņēmumā «Siltums» revīzijas komisija veica pārbaudi. Man, kā nespeciālistam grāmatvedības un revīzijas jautājumos, ir jāprasa, kāpēc netika konstatēts tas, ka ir paņemts kredīts par augstiem procentiem, nopirkta kurināmā rezerves un kur tās atrodas? Kas un kā maksā kredīta procentus? Ja konstatēja, tad kāpēc neinformēja pilsētas domes deputātus? Bet man, kā «speciālistam» īres, siltuma, karstā ūdens apmaksas jautājumos, jo mans ģimenes budžets to izjūt ļoti nopietni, ir pretenzijas par to, ka no maniem obligātajiem maksājumiem par apkuri tika dzēsti bankas aizdevuma procenti, bet iepirkto mazutu apgrozībā laiž kāds man gluži svešs kungs no Livāniem — A.Ļebedevs.

Kā korespondentei, kura parasti infor-

mē par Preiļu pilsētas domes lēmumiem, man ir jāatvainojas lasītājiem, it īpaši Preiļu pilsētas iedzīvotājiem, par informāciju 1995. gada 13. septembra «Novadnieka» numurā «Klāt apkures sezona. Vai Preiļu namos būs siltums?», kur A.Pizelis apgalvoja, ka jaunajā apkures sezonā tiks mainīti maksas tarifi, tiks atslēgta karstā ūdens padeve Liepu, Rancāna un Rēzeknes ielu namiem, jo irnieki nemaksā. Jā, Pizeļa kungs prata laicīgi atgādināt par neapzinīgajiem irniekiem, bet aizmirsa savu darījumu ar livāniešiem.

Kā pilsētas domē tiks atrisināts šis jautājums par A.Pizeļa «izdevīgo» darījumu, «Novadnieks» lasītājus informēs.

Sezonas sākumam kurināmais ir sagādāts

Kā pilsētas domes deputātus informēja pašvaldības uzņēmuma «Siltums» direktors Aivars Pizelis, tad patlaban kurināmais ir sagādāts un tā pietiks aptuveni trim mēnešiem.

Nomainīts katls starpsaimniecību celtniecības organizācijas dzīvojamā masīva katlu mājai. Šī mikrorajona iedzīvotāji tuvākajā laikā saņems karstu ūdeni.

Apstiprināti pašvaldības uzņēmuma «Namu pārvalde» statūti

Preiļu pilsētas dome nolēma lauzt nomas līgumu ar SIA RBKK par namu pārvaldes nomu. Šo nomas līgumu ar SIA RBKK bija noslēgusi iepriekšējā sasaukuma valde uz 15 gadiem. Pēc deputātu domām SIA RBKK pārāk daudz naudas tērē namu pārvaldes štatu uzturēšanai, šie darbinieki strādājot arī privat-

firmā, maz līdzekļu tiek izlietots namu remontiem.

Ar balsu vairākumu deputāti nolēma pārtraukt līgumattiecības par namu pārvaldes nomu ar SIA RBKK, izveidot pašvaldības uzņēmumu «Namu pārvalde», ievēlēt šī uzņēmuma direktoru.

Pilsētas domes deputāts, komunālās komisijas priekšsēdētājs Mihails Agurjanovs jau bija sagatavojis jaunā pašvaldības uzņēmuma statūtu projektu. Deputāti ļoti uzmanīgi analizēja katru statūtu punktu, īpaši tos, kur ir runa par pilsētas īpašumu, nākamā pašvaldības uzņēmuma uzņēmējdarbības reglamentēšanu un gūtās peļņas izmantošanu.

Nesaskaņā ar SIA RBKK tagadējie pilsētas deputāti vainoja iepriekšējā sasaukuma deputātus. Bet es, kā iepriekšējā sasaukuma deputāte, varu teikt tikai vienu, ka mums ar SIA RBKK vadītāju Sergeju Serkovu, risinot pilsētas dzīvojamā fonda un citas problēmas, attiecības bija korektas un lietišķas. Ja šobrīd jums, cienījamie deputāti, ir kādas problēmas, tad kāpēc tās radušās, pajautājiēt sev, izpilddirektoram A.Jaunkalnam; domes speciālistam komunālajos jautājumos V.Ūpeniekam. Var uzklaut arī komunālās komisijas viedokli, arī SIA RBKK vadītāju S.Serkovu, jo kas gan cits apstiprina štatus, algu fondu tūmes remontiem un citu līdzekļu sadalījumus. Ja to nedarijāt, tad mēs bijušie, atvainojiet, jums neko nevaram palīdzēt. Arī atbildību nevaram dalīt.

Atzīstot daudzus piedāvāto statūtu projekta punktu lietderīgumu, deputāti izdarīja arī daudzus labojumus un piedāvāto variantu — namu pārvaldei vienlaikus būt arī uzņēmumam, kas veic komerciālus darījumus, uzņēma neviennozīmīgi. Bija arī šāds viedoklis: «No vienas privātsaukuma atdalāmies, bet līdzīgu veidojam»...

Tāpēc šobrīd ir loģisks jautājums: «Vai neatgadisies tā, ka namu pārvalde kļūs par atspēriena laukumu topošam privātsaukumam?»

Aina Iljina

Aizmāršas, izņemiet pases!

Simtu piedesmit Latvijas Republikas pilsoņu pases sagatavotas un vēlti gaida savus saimniekus pilsonības un imigrācijas departamenta Preiļu rajona nodaļā. Ar patiesu satraukumu par to «Novadniekam» pastāstīja nodaļas priekšnieks P.Ūpenieks.

Izrādās, ka vēl pagājušā gada nogalē desmit rajona iedzīvotāji bija iesnieguši dokumentus LR pilsoņa pases saņemšanai. Pases, protams, sen jau gatavas, bet aizmāršas par tām neliekas ne zinīs. Varbūt nevar iekrāt pusotru latīņu, kas par dokumentu jāsamaksā?

Peldieties droši!

5. septembrī pēc garā vasaras pārtraukuma sāka darboties peldbaseins Preiļu pīrtī. Atceroties pagājušajā pavasarī pilsētā dzirdētās runas, ka ūdens tur neesot visai tīrs, lūdzu baseina saimnieci Svetlanu Teilāni pastāstīt, kāda ir ūdens kvalitāte.

Lūk, ko viņa teica:
— Pārņemumi, ka peldbaseinā ir netīrs un piesāpots ūdens, ir pilnīgi neobjektīvi. Ūdeni mēs ņemam no ūdensvada, ko citi pilsētnieki izmanto ēdiena gatavošanai un dzeršanai. Pirms nokļūst baseinā tas iziet caur diviem speciāliem filtriem un caur kvarca smilšu slāni, tikai pēc hlorēšanas ūdens nokļūst baseinā. Ar parlicību varu teikt, ka ūdens,

Līdz 6. Saeimas vēlēšanām palicis tikai nedaudz vairāk par nedēļu. P.Ūpenieks cer, ka līdz septembra beigām aizmāršīgie pilsoņi tomēr ieradīsies pēc saviem dokumentiem, jo citādi nevarēs tikt pie balsošanas.

Viņš arī uzsvēra, ka pilsonības un imigrācijas departamenta rajona nodaļa apmeklētājus tagad pieņems katru darba dienu no pulksten 8.00 līdz 17.00.

30. septembrī un 1. oktobrī, tas ir, vēlēšanu dienās, nodaļā tiks organizētas darbinieku dežūras.

kurā peldaties, ir tīrāks un kvalitatīvāks nekā tas, ko lietojat uzturā. Par to liecina regulāro analīžu rezultāti, kurus iegūst vides veselības centra speciālisti.

Nav pamata uztraukties arī tāpēc, ka ūdens baseinā netiek mainīts. Tas ir nepārtrauktā kustībā, nepārtraukti tiek atīrīts, jo ar sūkņu palīdzību nokļūst filtros un tikai pēc hlorēšanas list atpakal baseinā.

Par baseina apmeklētāju veselības stāvokļa pārbaudi regulāri rūpējas mūsu medicīniskais personāls. Caurlaide uz baseinu tiek izsniegta atkārtoti ik pēc mēneša. Esiet bez bažām un peldieties droši!

L.Kirillova

Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa vizītes Preiļu rajonā programma

1995. gada 21. septembrī

9.15 — sagaidīšana uz rajona robežas Turku pagastā.

9.30-11.15 — Livānu biokīmiskās rūpnīcas, Livānu stikla fabrikas apskate, saruna ar rajona uzņēmējiem.

12.00-12.30 — Galēnu pagasta Sērmā un Čaunāna zemnieku saimniecību apmeklējums.

12.45-13.45 — tikšanās ar Preiļu rajona zemniekiem Stabulnieku pagasta kultūras namā.

14.00-15.30 — pusdienas.

15.30-16.30 — tikšanās ar iedzīvotājiem Preiļos kinoteātri «Ezerzeme».

16.30-17.30 — Preiļu slimnīcas apskate, saruna ar veselības aprūpes iestāžu darbiniekiem.

17.45 — vakariņas, saruna ar rajona padomes deputātiem un pašvaldību vadītājiem Aizkalnes pagasta Jasmuižas muzejā.

15.00 — R.Paula koncerts Livānos kultūras namā.

19.00 — R.Paula koncerts Preiļos kinoteātri «Ezerzeme».

Iedzīvotāji tikšanās laikā varēs uzdot neierobežotu jautājumu skaitu. Visiem, kas vēlas piedalīties sarunā ar G.Ulmani, lūgums iepriekš sagatavoties, lai tikšanās nevaldītu tikai emocijas, bet arī skatīti un reāls situācijas izvērtējums.

Zemnieki, kuri vēlas tikties ar G.Ulmani Stabulnieku kultūras namā, var pieteikties savos pagastos.

22. septembrī tikšanās ar Saeimas priekšsēdētāja biedru Andreju Krastiņu (LNNK) plkst. 14.00 Turku pagasta Jaunsilavu skolā, plkst. 16.00 Riebiņu pagasta padomē, plkst. 18.30 Aglonas pagasta kultūras namā.

«Mis Saulespuķe»?

Mazā Marina zem saulespuķes pirmajām lapām var nostāties gluži kā zem lietussarga. Bet saulespuķes medainajā vaigā ielūkoties nevar pat Marinas māmiņa. Šī saulespuķe, kuras garums pašlaik ir 3,59 metri, izaudzēta preilietes, ārstes Ļubovas Kirsanovas dārziņā. Rīgā ir Saules aptieka, kas homeopātisko ārstniecības līdzekļu pircējiem mēdz dāvināt pa saulespuķes sēklinā. Uz Preiļiem pa sēklinā atveda trīs ārsti, bet tikai Ļubovai Kirsanovai to izdevies izaudzēt tik garu. Gluži vai mājas

augstumā.

Stāsta, ka Ludzas rajonā kāda saulespuķe savā vārda māsā — saulē nolūkojoties pat no četrus metrus augstuma. Lai nu kā, bet saulespuķēm priekšā vēl ipašs smuidruma konkurss, kuru tāpat kā pērn rīkos pati aptieka. Vai šī preiliete kļūs par «mis Saulespuķi»?

L.Rancāne

Attēlā: Marina, māmiņa Ļubova Kirsanova un Saulespuķe.

J.Silicka foto

Novadnieces simtgade

◆ Tani laikā, kad Vidzemē un Kurzemē bija daudz profesionālu skaņu mākslinieku ar augstāko muzikālo izglītību, starp Latgales latviešiem tāda nebija neviena un tikai 1925. gadā pirmā latgaliene beidza Latvijas konservatoriju. Tā bija mūsu novadniece Helēna KOZLOVSKA, kuras 100. dzimšanas dienu atzīmēs 5. oktobrī.

Viņa dzimusi Silajāņu pagasta Riebiņos muižas pārvaldnieka Pāvula Kozlovska ģimenē. Helēnas agrā bērnība paiet, pavasaros un vasarās klausoties lakstīgalas pogošanu gleznainajos Feimankas ličos. Kad meitenei palika desmit gadu, ģimene pārcēlās uz Rēzekni, kur tēvs atvēra veikalu. Bet skolas gaitas viņa bija sākusi Preiļos, jo Riebiņos skolas nebija. Rēzeknē Helēna sāk dziedāt baznīcas kori un, kad ap 1910. gadu te tika nodibināta saviesīgā biedrība, pusaudze piedalījās tās kori un teātra izrādēs.

Helēna nodomājusi iegūt muzikālo izglītību, bet to neatļauj materiālie apstākļi, jo vecāki nav tik turīgi, turklāt viņiem jāaudzina seši bērni. Tikai ar Rēzeknes dekāna Nikodema Rancāna gādību viņai septiņpadsmit gadu vecumā kļūst iespējams mācīties dziedāšanu Rīgā pie profesora A.Jurjana un paralēli tam Pēterpils A.Gužicka mūzikas skolā, ko beiguši viņa iestājas Pēterpils konservatorijā profesores Gladkojes dziedāšanas klasē. Pēterpili dzīvojošais prāvests Kazimirs Skrinda viņai izgādā solistes vietu sv. Katrīnas baznīcas kvartētā, un vēlāk viņa saņem nelielu pabalstu no Tatjanas fonda.

Iesāktās studijas pārtrauc revolūcija. Helēna apprecas ar pazīstamo rakstnieku Ādolfu Ersu un atbrauc uz Latviju. Tikai 1920. gadā viņa var atjaunot studijas Latvijas konservatorijā profesora Viņinga dziedāšanas klasē, kuru beidz 1925. gadā ar brīvmākslinieces grādu. Pēc tam Helēna Ersa-Kozlovska mācās Itālijā Milānas konservatorijā pie profesora

Maratti.

Atgriezies mājās, viņa dzied Nacionālajā operā. Vēlāk nodibina savu koncerttrupu, ar kuru apbraukājusi visu Latviju un bijusi arī ārēmēs: Itālijā, Lietuvā, Igaunijā, Čehoslovākijā, Polijā, Ungārijā, Vācijā un citur. Visur viņa popularizējusi latviešu, sevišķi latgališu, tautas dziesmas.

Pēc kara H.Ersa-Kozlovska strādāja Latvijas PSR Valsts filharmonijā. 1948. gadā aizgāja pensijā. Mirusi 1949. gada 23. oktobrī. Apglabāta Sarkandaugavas katoļu kapos.

Daži vārdi jāsaka par slavenās dziedātājas piederīgajiem. Viņas vīrs Ādolfis Erss (1885.-1945.) bija viens no populārākajiem latviešu rakstniekiem. Viņa publicētajās 37 grāmatās apmēram trešā daļa tematu bija no Latgales dzīves. Viņš bija piedalījies 1905. gada revolūcijā un pēc tam slēpies Latgalē. Bet viņa liktenis bija traģisks. 1944. gadā Ā.Erss tika apcietināts un cietumā gāja bojā. Ersu meita Miča beiguši LVU Filoloģijas fakultātes romāņu nodaļu un vienlaicīgi mācījusies Drāmas teātra aktieru studijā, pēc tam strādāja Rīgas Ceļojošajā teātrī un Valmieras teātrī, 1951. gadā tika nepamatoti arestēta un piecus gadus pavadīja Vorkutā. Tagad viņa strādā par daiļliteratūras tulkotāju no franču un itāļu valodām.

Visus garos gadus par izcilo dziedātāju Helēnu Ersu-Kozlovsku pilnīgi noklusēts, bet mēs nedrīkstam aizmirst savā laikā par Latgales lakstīgalu saukto dziedātāju.

D.Jermolovičs

Uz 6. Saeimu

Var tautas dzīves liesma dzist,
ja talkā nenāks Zigerists,
ir viņam zināms ceļš pie Kristus,
tik vajag pakārt komunistus,
tad tauta plauks un tauta zels,
tad visi jaunu dzīvi cels...

Pa skujām nokaisītu ceļu
uz priekšu Latviju kā teļu
velk lepnie kungi smukām sejām,
kas nolaižas pie tautas lejā,
kad vēlēšanas tuvu klāt,
tos muļķus atkal maldināt...

Par tēvzemi un brīvību
tie neatdotu dzīvību,
jēl neticiet, jo tas nav zvans,
tik tukša muca tālu skan:
lai glēvie eiropieši skatās,
kā mēs tos krievus dzīsim ratā,
trīs dienās visu lielo baru...
tik iedodiet mums rokās varu.

Mudž čekisti kā bites stropā,
būs kādi divi duči kopā,
bet maisos velti viņus meklēt,
tās pēdas nesadzīt pat peklē,
tik cepjot zivtiņu uz iesma
pie Gaujas zēns dzied divu dziesmu:
tos nemeklējiet kaņepēs,
bet partijā eL-eN-eN-Pē...

Kad sociālistiem vara bija,
ar karotēm tie ikrus rija,
nu atstumti no siles nost,
pie sirds tiem gājis tautas posts,
kam melojot pat nekust ausis,
var droši solīt medus rausi,
lai tikai spētu sagrābt varu,
bez tās var viņi izlaist garu...

Brēc zemsavieši vienā mutē
ne kalps ne saimnieks neizputēs,
ja mēs pie valdīšanas tiksim,
tūlīt pēc vēlēšanām fiksi
tiks izmaksātas dotācijas
un nepienāks pat gadu mija,
kad zemniekiem būs pilni maki,
ja nevēlēšiet mūs, — būs švaki...

Viļku krustosim ar jēru,
kuilīti ar ķēvi bērū,

tā pie jaunus sugas tiksim,
tautai saskaņoties liksim,
visi pilsoņi kad kļūs,
miers un satiecība būs
katrā mājā, katrā sētā...
Hugo sauc — vairs nevar lētāk...

Politikas tautsaimnieki
korī sauc: tas viss ir nieki;
tikai mums ir vieglas galvas,
tautai nesolām mēs balvas,
kuras nokritis no gaisa
vai no kāda rūķa maisa,
saimniecību sakārtosim,
bezdarbniekiem darbu dosim,
sievietes mēs celsim godā,
gādāsim, lai bērni rodas,
liksim viņas listē iekšā,
tiesa gan, — ne pašā priekšā...

Kristīgs demokrāts pēc dabas
sievu mīl un tautu — abas,
ne no vācieša, ne krieva, —
palīdzība nāks no Dieva,
Dieva priekšā lokot kājas
iznīdēsīm prieka mājas,
ja jūs balsosiet par mums,
zudīs tautā izmisums...

Zaļie vienmēr dzīvo zaļi,
nauda makā krūtī kā spaļi,
vides komitejas štatos
algu skaita tūkstoš latos,
zaļie kad pie varas tiks,
visiem lielas algas tiks,
dabūs Repše sviedros rukāt,
dien un nakti latas drukāt...
Visi dzīvos zīli zaļi,
dzers un dziedās «traļi-vaļi».

Ulmanis tik berzē rokas,
šogad darbi labi sokas,
viņam pārliecība rodas
atkal prezidenta godā
nu jau otro reizi tikt,
Guntis prezidents nav sliktis,
dūšīgs vīrs ar brašu stāju,
ne par resnu, ne par vāju,
saprot tie, kam prāts ir mājās, —
tādi apkārt nemētājas...

Jukums Šķils
(Jēkabpili)

Ainiņas no pusaudžu dzīves

«Semečku» bruņinieki

Rajona nepilngadīgo lietu inspekcijas vecākās inspektore Elmas Aksjonovas stāstījums šoreiz nav par pusaudžiem gamadziem vai demolestājiem, kaušiem, bet par pusaudžiem — šmuļiem:

— Šogad sākušās problēmas ar pusaudžiem, kas cietsirdīgi izturas pret pieaugušajiem, pret dabu, mēģina kaitēt tiem cilvēkiem, kas viņiem aizrāda. Pirmais gadījums notika Preiļos, kādā Rēzeknes ielas namā. Kāda vecāka sieviete no Daugavpils pārcēlās uz dzīvi Preiļos, apmetās pirmā stāva dzīvoklī. Kāpņu telpā viņa ievēda kārtību, sakārtoja kāpnes. Taču tur bija pulcēšanās vieta pusaudžiem, viņiem šeit patika paālēties. Uz kundzes aizrādījumiem uzvesties klusāk, nemētāt un nepiesplaudīt saulespuķu sēkliņu čaumalas, pusaudži reaģēja pa savam. Apmētāja durvis ar akmeņiem, aplēja ar ievārijumu, visus netūrumus nesa un meta pie viņas dzīvokļa durvīm. Vairākas reizes dzīvokļa saimniece griezās policijā. Ar pusaudžiem notika pārrunas nepilngadīgo lietu inspekcijā. Gan pusaudži, gan viņu vecāki tika oficiāli bridināti, bet vienalga terors kļūstēm turpinājās, tagad to veica pusaudžu draugi.

Izeju šī sieviete atrada vienu — pārcēlās dzīvot uz Riebiņiem. Tas notika vasaras sākumā.

Pašreiz ir noticis līdzīgs gadījums. Liepu ielas 7. namā kāda iedzīvotāja pārmeta pusaudžiem par nekultūrālu saulespuķu sēkliņu «graušanu» un čaumalu spļaudīšanu. Pēc dažām dienām viņas dzīvokļa durvis tika nolietas ar melleņu ievārijumu, tad ar klīstera sajaukumu, bet 12. septembra naktī šīs durvis tika aplietas ar krāsu un

aizdedzinātas. Laimīgā kārtā kaimiņi sajuta dūmus, nelaime tika novērsta. Izmeklēšana turpinās.

Ar saulespuķu sēkliņām ir savāda lieta. Preiļu 2. vidusskolā, tās apkārtnē pilns ar saulespuķu sēkliņu čaumalām, bet Preiļu 1. vidusskolas gaitenīs tās neatrast. Kopš pirmās mācību gada dienas te valda stingri noteikumi kārtības ievērošanā.

Gribu iztraktoties, kamēr jauna!

Nepilngadīgo lietu inspekcijas kabinetā — jaunkundzīte. Septiņpadsmitgadīgā... Acis možas, sejiņa starojoša, un visai pagrūti viņai aptvert jezgu, kas ap viņu sākusies. Bērnu tiesību aizsardzības un nepilngadīgo lietu inspekcijas inspektore, ginekoloģiskās pārbaudes, policija. Viņai taču tikai griboties iztraktoties, kamēr jauna, tā viņa paziņo. Iztraktoties skuces izpratnē ir vairākas dienas pazust no mājām, mātei nepasakot savu atrašanās vietu, neierasties uz mācībām Viļānu arodvidusskolas pēdējā kursā (māte uzspiedusi nemīlamu šuvējas profesiju), laiku pavadīt kaimiņu pilsētā pie draudzenēm vīriešu sabiedrībā, kuri droši vien nenojauta par jaunkundzītes nepilngadību.

Izmisusi mamma meitas atrašanās vietas noskaidrošanai palīdzību lūdza policijā un viņa drīz tika atrasta. Taču ne kā pazemīga piedošanas lūdzēja, bet ar skarbiem pārmetumiem mātei par iejaukšanos personīgajā dzīvē. Par uztraukumu un negulētām naktīm māte piedevām saņēma meitas lamas un dunkas. Ja iztraktoties vēlme izraisa tikai nožēlu, tad par pāri nodarījumiem mātei jāuniet saukta pie administratīvās atbildības par sīko huligānismu.

L.Sila

Bērzgales baznīcas svētki

Bērzgalē no pirmās šīs rudens salnas izglābās tikai tās asterītes, kas iepriekšējā vakarā bija noplūktas un saliktas visiem Bērzgales baznīcas svētku viesiem paredzētajos pušķos.

Bērzgales baznīca atrodas Aglonas pagastā, patālu no centra, starp Kapiņiem un Jaunaglonu, dabas bezierobežu fantāzijas veidotā vidē — starp pakalniem, birzīm, ezeriem. Pamati baznīcai likti 1744. gadā, pēc sešiem gadiem tās celtniecība pabeigta, 1751. gadā baznīca iesvētīta. Celta Kristus Karaļa godam, atļaidas ir arī svēto Lavrentija un Stepāna godam. Šī katoļu baznīcas daudz gadu desmitu garumā bija ticības centrs lielajai un plašajai Bērzgales draudzei, baznīcai kādreiz piederēja daudz zemes. Mazo Bernānu, Lielo Bernānu, Mikānu, Mežonu, Čuknānu un citu vietējo, kā arī tuvāko Krāslavas rajona apdzīvoto vietu ļaudis šeit kristīti, laulāti, zelta kāzās otrreiz laulāti, par viņu dvēselēm aizlūgtus mūžības priekšā. Draudzes un baznīcas darbs bija atkarīgs no priesteru, mācītāju aktivitātēm. No 1896. gada līdz 1934. gadam šeit dzīvojis un strādājis priesteris Antons Pabarčus, lietuvietis, kas savā jaunībā mācījies kopā ar Franci Trasunu un viņa spilgtās personības iedvesmots par savu dzīves ceļu izvēlēties kalpošanu Latgales katoļu draudzē. Savos četrdesmit darba gados Antons Pabarčus savācis daudz vēsturisku materiālu, izpētījis šīs baznīcas mūžu un viņa sniegtās ziņas noder arī šodienas vēsturniekiem. Jau šī gadsimta sešdesmito gadu beigās, septiņdesmito gadu sākumā Bērzgales baznīcā aktīvi darbojās priesteris Antons Šķēle, kurš gādāja par baznīcas remontu, tā tika apšūta ar dēļiem, iekšpuse izkrāsota. Pedējā laikā Bērzgales baznīcā, kura ietilpst Aglonas dekanātā, divreiz mēnesī dievkalpojumu vada Aglonas bazilikas priesteris Raimonds Pizičs.

Bērzgales baznīca iekļuvusi Eiropas kultūras mantojuma sarakstā kā unikāls koka arhitektūras paraugs. Kopš tās uzbūvēšanas 17. gadsimtā baznīca ir saglabājusi savu veidolu gan iekšienē, gan ārpusē. Latvijā nevienas konfesijas baznīcai nav atsevišķs zvānu tornis, kāds tas ir Bērzgales baznīcā. Parasti zvani skan no baznīcu torniem, bet Bērzgales baznīcas pagalmā ir atsevišķi būvēti tornis, kurā trīs zvani runā uz debesīm. Unikāls ir galvenais altāris, saglabājies gadsimtus, rotāts ar Vidusjūras zemēs augošu

koku lapu, ziedu un augļu atveidojumiem kokgriezumos. Liela mākslinieciska vērtība ir Sakramenta altārim, uz baznīcas ērgelēm, kas gan vairs nedarbojas, saglabājušies seni zīmējumi, baznīcā ir senie krēslī.

Pirms nedēļas baznīcā tika iesvētīts karogs — zils audums ar dzeltenām zvaigznēm, ko baznīcai atsūtīja Eiropas Kopiena kā apliecinājumu tam, ka

Bērzgales baznīca iekļauta unikālu Eiropas koka pieminekļu sarakstā. Bet nule aizvadītajā svētdienā Eiropas kultūras mantojuma dienu ietvaros notika Bērzgales baznīcas svētki. Uz tiem ieradās daudz draudzes dievlūdžēju, tālāki cieņiņi. Priesteris Raimonds Pizičs teica svētrunu, ļoti emocionāli runājot par vēsturi, filozofiski apcerot baznīcas nozīmi katra cilvēka dzīvē. Par Bērzgales baz-

nīcas vietu apkārtnē jauzu ikdienā un svētkos runāja skolotāja Valentīna Jaseviča, uzstājās ērgelniece Dagnija Greiža, draudzes koris, Aglonas bazilikas bērnu koris ērgelnieces Ievas Lazdānes vadībā.

Mākslas zinātniece Rūta Kaminska, kas līdz Bērzgalei bija mērojusi ceļu no Rīgas, stāstīja par šīs būves, priekšmetu māksliniecisko vērtību. Ziņas par Bērzgales baznīcu meklētas pat Pēterburgas arhīvos. Diemžēl pie baznīcas esošā plebānija pagājušajā gadsimtā ir nodegusi, līdz aiznesot vērtīgus dokumentus par tuvākas apkārtnes notikumiem, ļaudīm. Plebānija pēc ugunsgrēka uzcelta no jauna, bet no šīs nelaimes pašu baznīcu Dievs ir pasargājis.

Svētkos piedalījās arī Aglonas pagasta varas pārstāvji, Krāslavas rajona Priežmaļu vidusskolas skolēni un skolotāji.

Bērzgales baznīcas pagalmā apbedīti un zem gadsimtu zobiem spītējošiem pieminekļiem atdušas tie cilvēki, kas ziedojuši naudu baznīcas būvēšanai. Šinī gadsimtā — baznīcām bargajos laikos — tās no iznīcības sargāja ļaužu ticība, lūgšanas, mācītāji, kas tajās darbojās. Gluži praktiski un fiziski — arī tie cilvēki, kas pamana laika zoba bojājumus, kas atslēdz un aizslēdz durvis, kas uzkopj, rūpējas par baznīcu, pieskata to. Ilgus gadus to dara Leontina Jaseviča. Bet Bērzgales draudzi kopā satur, savāc, organizē un arī šos svētkus lielākoties sarīkoja — Janīna Streiķe, draudzes vecākā, Aglonas kultūras nama direktore. Reizē audzinot jaunus baznīcas goda uzturētājus. Bērzgalietis Aigars Golubevs, gadiem draudzē kalpojis par ministrantu, tagad ir izvēlējis garīdznieka ceļu, viņš mācās Garīgajā seminārā. Jaunietes Anita Bluka un Inese Dzerkale ir procesiju dalībnieces un arī visādi citādi gādā par baznīcas lietām.

Bērzgales baznīcas svētku viesi saņēma ziedus, mielojās ar vietējo saimnieču — Marijas Bernānes, Veronikas Laizānes, Valentīnas Livdānes, Valentīnas Jonānes, Daigas Jonānes, Annas Meirules, Džeriņu ģimenes sagatavoto cienastu, ar Aglonas maizes ceptuves īpaši šai reizei cepto maizi un kliņģeriem.

Bet par visu vairāk rīkotāji bija pateicīgi Dievam par sūtīto brīnišķīgo laiku dienā, kad tika godināts viens no viņa templiem.

L.Rancāne

Attēlā: Bērzgales baznīca.

J.Silicka foto

Proza, dzeja un politika septembra

«Karogā»

Kam šodien vēl ir vajadzīga literatūra, kultūra? Realitāte apliecina, ka aizvien mazāk cilvēku ir spējīgi atļauties lasīt, jo tas nozīmē — pirkt, atvēlēt laiku utt. Vai tā ir valsts politika, kad zemnieks par maisu kartupeļu nevar nopirkt grāmatu? Kā paši politiķi vērtē kultūras situāciju šodien Latvijā un ko viņi sola šai jomā mums pirms 6. Saņemšanas vēlēšanām — par šiem jautājumiem ar vadošo partiju līderiem runājis un plašu materiālu «Karogā» sagatavojis Jānis Ikstens. Rakstam dots arī daudz izsakošs virsraksts — «Ēteris sauja».

Tomēr, neskatoties uz grūtajiem laikiem, jau atkal izskanējušas Dzejas dienas, un septembra numurā vārds tiek dots Arvidam Skalbem — garā tik jaunajam latviešu dzejas klasiķim. No jaunajiem, bet jau nobriedušajiem dzejniekiem šoreiz lasāmi Edvīna Raupa un Mairas Asares pantī. Turpat vēl arī abu dzejnieku saruna par dzeju un šo laiku. Laikam jau intrīgas rosināšanai lasāma arī kāda Edvīna R. dzejoļu kopa, kura formas ziņā ļoti atšķiras, bet garīgi ir tuva Raupa dzejoļiem.

Dzejas dienas ir Raiņa un Aspazijas dienas, un «Karogā» četri plaši raksti par viņiem. Literatūras zinātniece Zaiga Lapiņa raksta par nākotnes kā simbola izpratni

Raiņa dzejā. Leišu pētnieks Vigmants Butkus skaidro lugas «Zelta zirgs» galveno simbolu — Kalna, Saules, Zelta — semantiku. Janīna Kursite pievērsusies tropiem Raiņa dzejā. Saulcerite Viese raksta par Aspazijas un Pētera Stučkas attiecību peripetijām.

Prozā šoreiz lasāms Jāņa Vēvera romāna «Spoguļu vins» fragments. Romāns guva godalgu R.Gerkena un «Karoga» romānu konkursā. Kā ievadvārds raksta V.Vecgrāvis — romāns ir «sava veida greizo Spoguļu Karaļvalsts, kurā galvenais nav spoguļi, bet cilvēki, kas spēlē, tēlo, izliekas, šķietami nīst un neieredz, šķietami meklē kaut ko un tomēr, būdami šķietami, ir patiesi.»

No tulkojumiem piedāvāts ļoti populārs leišu rakstnieka Antana Šķēmas stāsts «Saulainās dienas», kas esot «viens no skumjākajiem un skaistākajiem tagadīgās mīlestības stāstiem visā leišu literatūrā».

Turpinājumos «Karogs» piedāvā arī Miervalža Birzes dienasgrāmatu — mūsu laika sāpju un prieku liecinātāju.

Apskata daļā kā vienmēr ieskats literārajā dzīvē un presē.

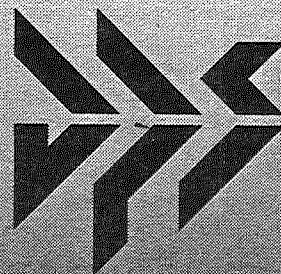
Sagatavojuši
Ilze Trumpa

9

BALSOJIET PAR

SARAKSTU!

DEMOKRĀTISKĀ
PARTIJAS
SAIMNIEKS

Esi saimnieks savā sētā, novadā, valstī!

Sludinājumi un reklāma 22305

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRA PAZĪNO, KA TIEK ATJAUNOTS PRETENDENTU PIETEIKŠANĀS TĒRMIŅŠ LIDZ 1995.GADA 22. SEPTEMBRIM PLKST.16.00 UZ LĪVĀNU BIOĶĪMISKĀS RŪPNĪCĀS CEĻU NR.4 (LIZINA CEĻU).

Visus nepieciešamos dokumentus izsolei iesniegt līdz 28.septembrim plkst. 15.00.

IZSOLE STARP PRETENDENTIEM NOTIKS Š.G. 30.SEPTEMBRĪ.

Privatizācijas subjekti var iepazīties ar objekta privatizācijas noteikumiem un iesniegt apliecinājumu, ka vēlas privatizēt objektu saskaņā ar apstiprinātajiem privatizācijas noteikumiem

Privatizācijas agentūrā Rīgā, K.Valdemāra ielā 31, 2.stāvā, 203. istabā, no plkst. 9.00 līdz 17.00.
Tālr. 321131.

Latgales apdrošināšanas akciju sabiedrība «Ezerzeme»

veic visa veida apdrošināšanu, kā arī obligāto transporta apdrošināšanu, pārdod 4 istabu dzīvokli ar saimniecības ēkām Preiļu pagasta Ličos, pārdod VAZ-2106, pārdod veikalu — ēdnicu Rožupē, iepērk privatizācijas sertifikātus.

Izziņas pa telefonu 22343.

Firma pērk lietotus traktoros K-701 un jaunu kombainu «Dona-1500». Tel. Lietuvā, Radvilīši 8-01-292-46335 no 10.30 līdz 17, 46320, 46446 vakaros.

**Uzņēmums iepērk finierklučus. Cena Ls 13 - 19.
Tel. uziņām 65015, 65053.**

Pārdod

zemeņu stādus. Tālr. 46749;

***

jaunus kultivatorus K-2,2 par Ls 170, K-2,8 par Ls 200, K-3,2 par Ls 230. Tel. 23798;

***

VAZ-2106, 1976.g., un 1500 kub.cm VAZ dzinēju par 1350 USD. Zvanīt 22263 pēc 21;

***

VAZ-2107, 1989.g. Zvanīt 22050

***

automašīnu Fiat Uno-128, 1983.g., cena pēc vienošanās. Tel. 44428;

***

ozolkoku vai maina pret šiferi vai jumta skaidām. Tālr. 42489 vakaros;

***

ledusskapjus, saldētavas «Snaige». Piegāde, garantija. Tālr. 21268;

***

grūnsnu teli. Tel. 69353;

***

dažādas tūjas. Tālr. 44045;

***

vācu doga kucēnus marmora krāsā ar labiem ciltsrakstiem turīgiem cilvēkiem. Tālr. 8-251-34396 Igoram;

***

govu vai grūnsnu teli. Tel. 23148;

***

slaucamu govu (atnesisies janvārī) Vārkavas pagasta «Gavariškās». Kļavinskā;

***

grūnsnu teli. Tel. 50395;

***

1,5 g. vecu kumeļu. Tel. 55730;

***

7 gadus vecu darba zirgu. Zvanīt 54727 pēc 20;

***

šķirnes ērzeli. Zvanīt 14295 vakaros;

***

pusi mājas ar saimniecības ēkām Gailīšu centrā (ir varianti) un vannu (170 cm). Tālr. 22901 vakaros;

***

lauku māju. Tel. 36607;

***

jaunu māju Preiļos, Skolas ielā 18 par Ls 4500. Tālr. 52544, 55737;

***

kartupeļus. Tālr. 24444;

***

Privatizācijas agentūra

Privatizācijas agentūra

Livānu virsmežniecība šī gada 27. septembrī plkst. 12.00 Livānu bioķīmiskās rūpnīcas konferenču zālē organizē cirsmu izsoli.

Dalības maksa Ls 20.
Par cirsmu apskati zvanīt: virsmežniecība 42296, 44035, Atašienes mežniecība 252-77218, Livānu mežniecība 44539, Preiļu mežniecība 22573, Aglonas mežniecība 15231.

21. septembrī plkst. 19.00 kinoteātrī «Ezerzeme» koncertē Raimonds Pauls un bērnu grupa «Dzeguzīte». Ieejas maksa Ls 1.

Šī gada 3. oktobrī p.s. «Smelteri» tiek rīkota automašīnu un kombainu izsole.

PRECIZĒJUMS

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRAS PAZIŅOJUMAM PAR PRETENDENTU ATLASĒS UZSĀKŠANU ŠĪ GADA 18.SEPTEMBRĪ AKCIJU PĀRDOŠANAI PUBLISKAJĀ PIEDĀVĀJUMĀ PAR PRIVATIZĀCIJAS SERTIFIKĀTIEM.

Tiek privatizēti šādi objekti:

1. Valsts uzņēmums "Liepājas zivju konservu rūpnīca".
2. Valsts mēbeļu uzņēmums "Brasa".
3. Valsts uzņēmuma "Rojas zivju konservu rūpnīca" privatizācijas objekts Nr. 1 - Rojas zivju konservu cehs.
4. Valsts A/S "Rīgas apgaismes tehnikas rūpnīca".
5. Valsts Daugavpils pievadķēžu rūpnīca.

Pieteikšanās termiņš uz akcijām tiek mainīts - no š.g. 13.oktobra uz 6.oktobri.

TĀLR. UZIŅĀM 332082.

Valsts uzņēmums «Latgales kurināmais» pārdod (neierobežotā daudzumā) akmeņogles — 1 t no Ls 18 līdz Ls 46, kūdras briķetes, sažāgētu malku. Apmaksas cenā iekļauts apgrozījuma nodoklis. Ar piegādi nodrošinām. Piedāvājam automašīnas pakalpojumus.
Izziņas Preiļos, Brīvības ielās 61a, tel. 22433.

Dziļi zemē tavas pēdas
Vēl pat rudzu laukā redz,
Tavu darbu, tavas rūpes
Gadu gaita neapsedz.
**Jūtam līdzī Velgai Betlerei,
TĒTI zaudējot.**
K/s «Dravnieki» likvidācijas komisija

Firma pārdod ķīlsiksnas, hidrauliskās šļūtenes un tehniskās gumijas izstrādājumus.
Tālruni 43641, 42229.

Atmiņas ziedēs ap tevi
kā baltas ābeles...
**Lielajā sājū brīdī esam kopā ar
Igu un Guntaru, VĪRU un TĒTI
pārāgri guldot smiltājā.**
Rožupes pagasta dejtājī

A/s «Norel Fondi» aicina uz sadarbību cilvēkus, kas vēlas darboties kā sertifikātu iepirkšanas aģenti. Priekšroka cilvēkiem ar pieredzi šajā darbībā. Sīkākas ziņas pa tālruni 242-33070, mobilais tālr. 8-29-350153.

Koks nezina, kad vētrā tas lūzis,
Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā stās.
O.Rikmanis
**Izsakām dziļu līdzjutību Iļgai
Bernānei sakarā ar VĪRA
izvādišanu pēdējā gaitā.**
Rožupes pagasta padome

A/s «Preiļu siers» steidzīgi vajadzīgs kvalificēts atslēdznieks ūdens atdzelzošanas stacijas un artēzisko aku apkalpošanai. Tel. 21136.

Tavi glāsti prata stipru darīt,
Tavas rūpes lika lielam augt.
Tava mīlestība vedis dzīves ceļos,
Kurus tālāk lemts bez tevis iet.
O.Lisovska
**Iļga un Guntar, esam kopā ar Jums,
kad pie Jūsu sētas durvīm apstājusies
melnā bēdu māte, lai aizvestu līdzī
VĪRU un TĒTI Jāni Bernānu.**
AAS «Dukāts» kolektīvs

**Firma Livānos lēti
iznomā (arī ar
izpirkšanas tiesībām)
angāru 30x15 m kopā ar
divām žāvēšanas
kamerām.**
**Pārdod zeimerzāģus un
garināšanas zāģi.**
**Tālr. 44836 dienā,
44132 vakaros.**

†
Nu saltums dveš un smaržas vējā kaisās,
Iet garām laiks, lai neatgrieztos vairs.
J.Plaučis
**Izsakām dziļu līdzjutību Janīnai
Vulānei sakarā ar TĒVA nāvi.**
A/s «Preiļu siers» kolektīvs

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi,
LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums
«Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī
Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

**Redaktors
Pēteris Pīzelis**

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespiests SIA «Latgales druka»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums. Metiens 4850..